

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/104/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2616208750
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2616208750.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a členov senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: matky J. G., nar. XX.X.XXXX, bytom K. X, C., a otca A. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XX/XXX, W., v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, rozhodujúc o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Senica zo dňa 4. januára 2017, č.k. 11P/43/2016-13, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zveril maloletého A. do osobnej starostlivosti otca a určil že toto uznesenie je vykonateľné doručením.

2. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1, § 332 ods. 1 a § 360 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vecne dôvodil, že dňa 7.12.2016 podal otec maloletého na súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal maloletého dočasne zveriť do jeho osobnej starostlivosti z dôvodu, že po právoplatnosti rozsudku OS Senica č.k. 5P/48/2014-107 zo dňa 12.01.2015, ktorým bol maloletý A. zverený do starostlivosti matky, došlo u matky k podstatnej zmene pomerov, ktoré sú spôsobilé negatívne vplývať na harmonický vývoj dieťaťa, jeho sociálne pomery a celkový telesný a duševný rozvoj, keďže matka začala žiť s mal. A. v spoločnej domácnosti s mužom rómskeho pôvodu, s ktorým je toho času tehotná, pričom bývajú v nevyhovujúcich podmienkach (bez príslušenstva a sociálneho zariadenia). Matka sa o svoje deti sa nestará, požíva alkoholické nápoje, stretáva sa s inými mužmi, maloletý A. u matky údajne často plače a starostlivosť o neho zabezpečovali najmä súrodenci. Otec je zamestnaný, býva v rodinnom dome, nemá žiadne iné záväzky a má záujem o dieťa sa postarať.. Okresný súd mal z uznesenia č. k. 7P/38/2016-9 zo dňa 18.11.2016 preukázané, že matka mala v starostlivosti ďalšie dve deti a to G. G. a J. G., pričom týmto uznesením jej bola uložená povinnosť odovzdať obe deti do dočasnej starostlivosti starých rodičov pre podozrenie, že môže byť ohrozený ďalší vývoj maloletých detí v dôsledku zlých bytových, sociálnych a hygienických podmienok. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.12.2016. Správou od procesného opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 28.12.2016 boli potvrdené skutočnosti, ktoré uviedol v návrhu otec a preto procesný opatrovník odporučil návrhu otca vyhovieť. Súd prvej inštancie majúc na zreteli najlepší záujem maloletého, dospel z vykonaného dokazovania k záveru, že pomery, v ktorých matka v súčasnej dobe žije, nie sú vhodné pre zdravý telesný a duševný vývin maloletého dieťaťa. Vzhľadom k zistenej zmene pomerov na strane matky, ktorá môže mať negatívny vplyv na vývoj maloletého, považoval preto za potrebné dočasne ho zveriť do osobnej starostlivosti otca, ktorý má na to vytvorené vhodné podmienky.

3. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie matka, požadujúca, aby návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý ako nedôvodný. Napadnuté rozhodnutie považovala za nespravodlivé a tvrdenia otca označila ako klamlivé. Uviedla, že jediné, čo z jeho tvrdení môže potvrdiť je to, že žije s mužom rómskeho pôvodu, s ktorým je tehotná. Nie je však pravdivé tvrdenie, že žije v nevyhovujúcich pomeroch, keď izba, ktorú obývajú má plastové okná a dvere, vykurujú ju pieckou a je čisto udržiavaná. Nie je pravdivé ani tvrdenie otca, že deti sú podvyživené, čo môžu aj sociálne pracovníčky potvrdiť. Alkoholické nápoje nepožíva ani matka, ani nikto z jej domácnosti a s inými mužmi sa matka nestýka. O maloletého A. sa starala ona osobne a nie súrodenci, pričom maloletý pri matke nikdy neplakal a vždy bol čistý, ktoré skutočnosti môžu rovnako potvrdiť aj sociálne pracovníčky, ktoré domácnosť navštevujú. Maloletý plakal iba vtedy, keď ho odovzdávala otcovi.

4. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili otec aj kolízny opatrovník, ktorí obaja navrhli rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Otec naďalej zotrvával na svojich podaniach a bol toho názoru, že matka sa o maloletého nezaujíma a dieťa jej slúžilo len ako zdroj finančných prostriedkov do domácnosti. Kolízny opatrovník k odvolaniu matky uviedol, že s nariadeným neodkladným opatrením súhlasí, pretože pomery, v ktorých matka v súčasnej dobe žije, nie sú vhodné pre zdravý telesný a duševný vývin maloletého dieťaťa, ostatne, matke boli neodkladným opatrením Okresného súdu Senica odňaté aj dve staršie deti, ktoré sú v súčasnosti už rozsudkom Okresného súdu Senica, č.k. 7P/38/2016, zo dňa 19.1.2017 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - matka dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d) CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 11P/43/2016 je zmena rodičovských práv a povinností k maloletému A., keď otec sa návrhom zo dňa 05.12.2016 domáha zmeny výchovného prostredia maloletého tak, že maloletý bude zverený do jeho osobnej starostlivosti, otec bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, matke bude určené výživné na dieťa v sume 50,- eur mesačne a súčasne matke bude upravený styk s maloletým v rozsahu každého druhého víkendu. Zároveň s návrhom vo veci samej otec podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloletého do jeho osobnej starostlivosti.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na rozhodnutie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a poukazuje na správnosť tam uvedených dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, preto nemôže dať za pravdu odvolateľke, ktorá v odvolaní neuviedla žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu odvolaním napadnutého uznesenia.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie si obstaral správu z prešetrených pomerov v rodine oboch rodičov za účelom zistenia, ako je v súčasnosti o maloletého postarané, či sú pravdivé tvrdenia otca uvádzané v návrhu a či v prípade potreby má otec vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa. Takto bolo zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zo dňa 28.12.2016 zistené, že matka má tri maloleté deti G. G., nar. XX.X.XXXX, J. G., nar. XX.X.XXXX a maloletého A. Z., pričom staršie dve deti pochádzajú z manželstva. Manžel matky dňa XX.X.XXXX zomrel a matka s deťmi sa v roku 2012 presťahovala z Obce V., okres Detva, kde dovtedy žili s manželovými rodičmi, k svojej matke P. W., na adresu C., K. XXX, a neskôr sa presťahovali do väčšieho domu na adresu C., K. XXX. Stará matka má v starostlivosti dve maloleté deti po svojej nebohej dcére, a tiež jej maloletého syna. Keďže starí rodičia z V. neustále poukazovali na prostredie, v akom matka s deťmi žije a na nedostatočnú starostlivosť z jej strany, bola domácnosť matky stále sledovaná oddelením sociálnoprávnej ochrany detí

a sociálnej kurately. Doposiaľ však u matky neboli zistené v starostlivosti o deti nedostatky, hoci s nimi žila v skromnejších podmienkach, vždy bol dostatok jedla a čistota v domácnosti. Následne sa matke narodil maloletý A. z druhovského vzťahu so A. Z., s ktorým nikdy nežili v spoločnej domácnosti a následne aj otec maloletého A. začal poukazovať na nedostatočnú starostlivosť matky o deti, avšak Okresný súd Senica rozsudkom č.k. 5P/48/2014 zo dňa 12.1.2015 maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 70 eur mesačne, pričom súčasne upravil styk otca s maloletým za prítomnosti matky. Dňa 21.10.2016 však telefonicky oznámila stará matka G., že matka sa o deti nestará, celé dni trávi u susedov vo vedľajšej chatrči, ktorí sú rómskeho pôvodu a s jedným z nich je aj tehotná a žije s ním, pričom tam necháva všetky svoje peniaze a domov chodí prespávať len občas. O maloletého A. sa stará maloletá J.. Na základe uvedeného pracovníci sociálnej kurately navštívili dňa 21.10.2016 matku, ktorá potvrdila, že po trojmesačnej známosti je opäť tehotná a odišla z domu s maloletým A. a J., pričom maloletý G. s ňou odmietol ísť. So svojou novou známosťou si údajne matka hľadá nový podnájom. V súčasnosti má matka s deťmi a priateľom k dispozícii jednu izbu s dvomi pohovkami, z toho jednou rozkladacou kde spávajú matka s deťmi a priateľom. V miestnosti sa dlho nekúrilo, nemali kachle, hoci vonku bola zima. Ďalšie dve izby domu obýva sestra priateľa matky s tromi deťmi a v druhej izbe (kuchyni) býva matka nového partnera s maloletým synom a dospelou dcérou. Matka od leta trpí zdravotným neurologickým problémom s krčnou chrbticou, avšak napriek odporúčaniam doposiaľ nenavštívila lekára, tiež odďaľuje gynekologické vyšetrenia. V domácnosti nikto nepracuje a zrejme jediný príjem do domu priniesla pani G. z príspevkov, ktoré poberá od štátu a to rodinné prídavky, sirotský dôchodok, vdovský dôchodok, výživné na maloletého A. a rodičovský príspevok. Mesačne má domácnosť cca 653,76 eur. Šetrením bolo tiež zistené, že matka posielala maloletú J. po dedine požičiavať peniaze. Matke bola ponúknutá možnosť ísť dočasne s deťmi do krízového centra, ktorú možnosť však odmietla a keď bola upozornená, že môže prísť o deti, nereagovala na to. Z domácnosti priateľa odmieta odísť napriek tomu, že prostredie, v ktorom žije nie je vhodné pre výchovu a zdravý vývoj jej maloletých detí. Prešetrením pomerov v domácnosti otca bolo zistené, že žije v štvorizbovom rodinnom dome v osobnom vlastníctve jeho matky, riadne vybavenom, kde hygiena je na dobrej úrovni. Otec je v súčasnosti nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a aktívne si hľadá prácu, pričom poberá podporu v nezamestnanosti 276 eur mesačne a pracuje na dohodu s príjmom 70 - 100 eur mesačne. Finančne mu vypomáha matka, ktorá je zamestnaná s príjmom cca 1.000 eur mesačne. Otec platí na maloletého výživné 70 eur mesačne. V domácnosti sú vytvorené podmienky pre maloletého a preto Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica navrhol návrhu otca vyhovieť.

10. Odvolací súd poukazuje na to, že účelom neodkladného opatrenia je urýchlená úprava právnych pomerov účastníkov s cieľom poskytnutia včasnej ochrany porušeným, alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov. V zmysle § 325 ods. 1 CSP súd môže nariadiť neodkladné opatrenia vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, ktorá podmienka je aj podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade splnená. Maloletý bol zverený právoplatným rozsudkom súdu do osobnej starostlivosti matky, ktorá však, ako vyplýva z vykonaného skráteného dokazovania, nie je schopná zabezpečiť v súčasnosti maloletému náležitú starostlivosť a jeho zdravý vývoj je ohrozený, preto bolo namieste, aby súd takúto hrozbu odvrátil nariadením neodkladného opatrenia.

11. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

12. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).